

A fiumei társadalom.

Fiumében két magyar ember találkozik egymással. Az egyik már régebben tartózkodik itt, a másik csak rövid idő óta, Beszélbe ereszkednek egymással, a régebben itt levő így kezdi: — S mióta van Fiumében? — Ot-hat hónapja. — És megszokott-e már itt? Hogyan érzi itt magát? — Bizony csak jobb otthon. Alig várom, hogy visszakérüljek az anyaországba. — S ugyan mi lehet az oka, hogy így nehezen tud itt megszokni? — Hát kérem, bizony sok oka van annak. Először is az a sírókó. Hiszen a mióta csak itt vagyok, örökösen esik az eső. Aztán nem ám úgy mint nálunk; hogy hirtelen rákezd s zuhog két-három óra hosszat, aztán eláll, s új a kiderül. Itt ha egyszer megerednek az égnek esernőit, hét-száma ontják az áldást. No meg aztán a drágaság; nálunk csak árunk nézik az embert azzal amije van; ha csak nem szórja a pénzt, félre is rakhat valamit. Itt örülhet ha megék, mint szegény ember a gazdag városban. De hagyjún; mindezzel meg ki lehetne békülni... csak más volna a társadalmi élet! Nálunk ennyi idő alatt már hány családban volnék hivatalos! Ösmerős volnék az egész várossal. Itt senki sem hederít rám; jönnöm csak hivatal — vagy üzletársámat bmerem; azokkal huzzuk ki a napot. Este valami nyilvános helyre nézünk el; ott is csak magunk közt vagyunk. S így följük el az időket, teljesen hiájával annak a varázsnak, melyet a nemesebb társas együttlét az életnek kölcsönöz. Egyszóval — idegenekül érezzük magunkat itt Fiumében. Nem Magyarország ez, uram!

Ezek azok a stereotyp panaszok, melyeket uton utfélen hall az ember az idekerült magyaroktól. Ez oly általános jelenség, hogy érdemes és érdekes vele a nyilvánosság előtt is foglalkozni. — Az angol ember önként kimegy hazájából, s megelégedve és otthonosan érzi magát úgy Indiában mint a Fokföldön, Canadában mint Ausztráliában. Ott teremt magának új hazát, mert van hozzá ereje, intelligenciája és alkalmazkodó képessége. A művelt nemzetekben általában megvan ez a vándorlási ösztön; szeretnek új viszonyok közé jutni, új dolgokat látni és tapasztalni, s ezekkel ismeretkörüket kibővíteni. A magyar társadalom még nem jutott el egészen erre a fokra. Még mindig jellemzi a helyhez kötöttség, a megszokott viszonyok szeretete és kultusza. Fiumében új világ

gunkba szívjuk ezt a kelleti illatot, szemünk pedig kifoghatatlanul észlelhesse az elradadó képet. De amott a Nilus tulsó partján egy új világ várakozik ránk. A láthatár szelén a kék égből magas hegyekhez hasonlóan bontakoznak ki a piramisok. Olyan ragyogó, olyan tündéres világlátás fogja körül fejüket mintha nimbusz övezné szentek homlokát. Oda hivatnak magukhoz, hogy lássuk és csodáljuk az emberi kéz munkáját, az emberi szellem csodás szüleményeit.

Az egyiptomi mythosznak megfelelően ködlen van az élet, nyugaton a halál tanyája. Azért látjuk az ó-korban Egyiptom hosszú hosszú keskeny völgyében a Nilus jobb partjára építve a virágzó városokat, az élet pezsgését, a bal parton pedig a halottak országát, a nyugalomnak csendes tanyáját. Az egyiptomi vallás egészen az ország természeti viszonyainak szüleménye és azoktól van föltételezve. A Nilus balpartja, a nyugat, végtelen homokot, pusztítást zúdít a folyó partjára. Itt nem fejlődhetek volna ki városok, nem lettek volna biztonságban a fenyegető veszélytől. Csak a halottakhoz illt ez a környezet. De ezeket is biztonságba kellett helyezni a pusztulás elől. Ez vitte az embereket a

lárul a magyar ember elé: de a fenséges tenger, a nyüzsgő kikötő, a pezsgő kereskedelmi élet nem kárpótolják megszokott kedvenc életmódjáért, s azért a patriarchális életért, a melyet otthon folytatott. Nem lehetni eléggé Magyarország tengeri kereskedésének szemmel látható fejlődése, nem az a tudat, hogy lakosa Magyarország egyetlen európai hírű kikötőjének... miga budapesti méltán büszke arra, hogy fővárosi lakos.

Ez persze mind nem változtat azon a körülményen, hogy a fiumei társadalmi élet nem elégti ki az ide származott magyarok igényeit. Stényaz, hogy az i tei társadalom nagyban különbözik más városokétól, már csak azért is... mert nem magyar ar. Innen van, hogy a magyarok egészben kiváló ének, kis csoportokba elforgácsolva, s e miatt meg vannak fosztva attól, hogy kielégíthessék számos szellemi és kedélyi szükségleteiket, melyeknek csak a társadalmi életben belül lehetni eleget.

Az 1880-iki népszámlálás 378 magyart mutatott ki Fiumében. Azóta ez a szám biztosan megkétszereződött. S ez a szám annyival jelentősebb, mert tagjai jobbra magasabb intelligenciájú egyének. Ez a szám elegendő volna arra, hogy Fiumében külön magyar társadalmi életet teremtsen magának. De ez eddig nem történt meg. Miért? Részint ösztönzést, részint tudatos tapintatból és tekintetből a régi fiumei törzslakosság iránt. A fiumei magyarok még látszatát is kerülni akarják annak, mintha a régi olasz társadalommal rivalizálni akarnának, s magukat attól elkülöníteni ohajtanák.

Tényleg kiváló állnak de nem adják fel a reményt, hogy vele majdan összeforjanak. S ez helyes, és nem esekély belátására vall azon köröknek, melyeknek könnyű volna a fiumei magyarságot egy testté főmöríteni.

D-jogosult-e az a remény, s van-e arra alapos kilátás, hogy e két különböző elem — az új magyar és a régi fiumei — egybe v djon?... Mi de a bizonytal; sőt mi több — nem is lehet máskép. Az egész csak idő, jóakarát és kitartás kérdése.

Az egyedüli akadály, mely e két elemet külön tartja, tartózkodást, néha félreértéseket szül: a nyelv különbözősége. Hát ez bizony nem oly akadály, mely máról holnapra eltüntethető. Azonban megvolt ugyanez az akadály sokkal nagyobb méretekben az anyahazában is: a német városi polgárság s a magyar földhirtokos nemesség között, s most? E két külön rendi osztály nyelvileg is majd csaknem teljesen egybeolvadt. Belátták azt, hogy a két nyelv... illetőleg két kultúra nem zárja ki egymást, de sőt kölcsönösen kiegészíti. A művelt osztály

szilárd sírok építésének gondolatára, hogy a puszták homokja, a gonosz Tifon támadásával szemben azok is megállásanak.

Egyiptom egy hosszú keskeny szalag alakjában nyulik el, legnagyobb szélessége sem terjed túl 30 kilométeren; csak Káitón túl éjszakra szélesedik ki a Delta vidéke. Ezen a területen a legrégibb korban Memfis volt Egyiptom államának főpontja. A memfisi uralom nyomait voltak a piramisépítők is. És az természetesnek látszik. Memfisz vidéken a Nilus elhagyja sziklák közé zárt medencéjét. A folyó kilép szűk határai közül s akadálytalan területet találva maga előtt, több ágra oszlik. De a sziklás magaslatok, melyek néhol 300 méterig emelkedve, a szent folyónak mindkét partján védő falakat emeltek a puszták homokja ellen, egyszerre elfülvén, ez a vidék a szivatagból betörő ellenességnek is nyitva áll. Ezen természeti viszonyok hozták a fírátokat a piramisépítés gondolatára.

lyok a magyar főnyelv mellett birják segítségnyúlva a németet is. Mert az érthető, hogy egy nemzet társadalmi szükség-szerűleg homogenitást törekszik, de a mikörülményeink között nem az által, hogy a különböző elemeket kiköti s egyen-szerűbből kivetkőzteti, hanem m magába teljesen felveszi és egy nagyobb harmónikus egészzé olvasztja.

Fiumében is ez analógiából következtetve úgy áll a dolog, hogy a magyar és olasz társadalom szükségkép mind szorosabb kapcsolatba fognak egymással jutni... és ez által szorosabb kapcsolatba jut egymással a magyar és olasz nyelvesség, hogy egymást kiegészítsék és megtermékenyítsék. At fog menni a köz-tudatba, hogy e két nyelviség közt nincs ellentét, s hogy az egyiknek szolgálva nem ártunk a másiknak, sőt nemes impulust adunk annak is ápolására.

Fiume olasz műveltségéről s társadalmáról s azok történeti fejlődéséről a jövő számban szólnak.

N. 3582
Governo Maritt.

Szabályzat.

a fiumei kikötő tárak kezelése és használata iránt.

II.

14. cikk.

A vámterületi tárba való berakodás csakis az áru beföldi származását igazoló okmányok (az esetleges, a fuvarlevélből kivendő vámokmányokkal felszerelt vasuti átadási jegyzék sértetlen vasuti eredeti ölmázarak vagy önálló vámkísérő okmány) illetőleg az elvámolás meg történtét bizonyító vámokmányok alapján történik.

Ezen okmányok alapján az áruk a berélt helyekre a bérlo felek által, a vasut által kezelt vámterületi tárba a vasut által raktározatnak be, a vámkirendeltség ellenőrzése mellett.

15. cikk.

Ki a vámterületi tárt az áru beföldi jellegének megóvása céljából igénybe venni kívánja, tartozik az iránt az áru megérkezése előtt a vasuti állomás főnökénél írásbeli nyilatkozatot tenni.

A vasuti teher kocsika kikötői vámhivatali kirendeltséghez sértetlen eredeti vasuti, vagy vámhivatali zárral ellátva állítandók, a mennyiben a fennálló vám-szabályok szerint (az utaló eljárásban) a hivatalos zár alkalmazása általában követelhető.

Vasuton érkező és a vámterületi tárba való felvételre szánt egyes csomagok a pályaudvari vámkirendeltségtől hivatalosan kísérendők.

A fiumei fővámhivatalnál beviteli eljárás alá vont áruk, a vámterületi tárba való elhelyezésök esetében oda kísértetnek.

16. cikk.

Azon áruk, melyek után a vámterületi tárból való kilépésnél a fennálló szabályok szerint adó visszatarítás igényelhető, a vámterületi tár többi helyiségeitől elkülönített osztályaiban helyezendők el.

17. cikk.

A vámterületi tárba rendelt beföldi áruk belső vizsgálatra berakodásuk alkalmával rendszerint nem szükségeltetik.

Elegendő lesz ez esetben a csomagok külső meg tekintése és annak megvizsgálása, vajon borítékaik minősége, száma és jelei tekintetében megegyeznek-e a bevallással.

A vámkirendeltség a belső vizsgálatot bármikor foganatosíthatja.

A súly megállapítása a vámterületi tárban a vasuti állomási főnökség részéről és pedig egy vámközeg jelenlétében

történik, minél fogva az a vámhivatalra nézve fennálló különös pénzügyi szabályok alá esik.

A vámterületi tárba adó visszatarítás igényének fentartása mellett elhelyezett áruk a súly kipuhatólását illetőleg ezen árukra nézve fennálló különös pénzügyi szabályok alá esnek.

18. cikk.

A vámterületi tár számára jövedéki hivatali raktárkönyv vezetettik, melybe az áruk beérkezésként sorrendjében beiktattatnak.

19. cikk.

Ha a vámterületi tárban elhelyezett áruk a szabad kikötő területére, vagy külföldre lépnek ki, akkor a bevallás a hivatali vámeljárás foganatosítására benyújtandó, melynek alapján kiviteli vámelkezelésök eszközöltetik, a raktári könyv észrevétel hasábjában pedig, a mennyiben vámentes áru forog kérdésben, a "vámentes" szó jegyzetetik be.

Ha a vámterületi tárból oly áruk lépnek ki, melyek a belső forgalomba vámvonalat érintve, az általános vámterület más részeibe szállítatnak, úgy a beföldi forgalomban vámvonalat érintő tárgyak iránti könnyített eljárás alkalmazható.

A beföldi forgalomban vámvonalat érintő szabályszerűen vámentes küldeményeknél elegendő annak szükségége, hogy a vámterületi tártól a hajójá, vagy vízszint hivatalos kíséret mellett szállítassanak.

Azon áruk kivételénél, melyek után a fennálló szabályok szerint adó visszatarítás igényelhető és az adó visszatarítási utalvány kiállítására nézve az érvényben álló külön szabályok értelmében kell eljárni.

Az áruk kiszolgáltatása a vámterületi tár ki nem bérélt részeiből csak a vasuti állomási főnökség által a vámhivatalal egyetértőleg történhetik.

20. cikk.

Azon vasuti kocsik, melyekbe a vámterületi tárból, vagy a többi kikötői tárból, nemkülönbözen ezek hivatalos helyeiről a vámkirendeltség által a vámterületbe vasuton való belepésre kezelt áruk berakotnak, vámhivatali és vasuti zár alá helyezendők és a vámhivatali zár levele végett a pályaudvari vámkirendeltséghez utalandók.

Különbőle hírek.

Gróf Zichy Ágost kormányzónk mint azt lapunk előző számában már jelezttük is, családijával együtt e hó 6-kán érkez meg Fiuméba.

A görög király tiszteletére. György görög király trónléptének, huszonöt éves évfordulóját mut hó 31-kén kikötővárosunkban is megünnepelték. Chariatis lovag, görög királyi konzul a via Pomerion levő konzulatusi helység ablakait fényesen kivilágíttatta, s az épületet a különböző nemzetek lobogóival, melyek közt tulnyomó volt a magyar tricolor, földszittette. — Ugyancsak e napon a többi konzulatusok is csaknem kivétel nélkül kitűzték lobogóikat, a konzulok pedig valamint a fiumei részéről Fésüs Béla oszt. tanácsos, stb mások Chariatis görög ügyvivőnél fejezték üdvökvánataikat.

Dr. Erődi Béla fölolvása. melyet az „Unna Velebit” vidékéről e hó 25-kén tartott meg Budapesten a földrajzi társaság ülésében, nagy érdeklődést keltett az illetékes körökben. A nagy érdekl. fölolvás, melyből lapunk megelőző számában kivonatol is közöltünk, nem csak tárgyánál de ujdonságánál fogva is lekötötte a közfigyelmet. Horvátországnak ez érdekes vidékét eddig alig méltatták a földrajzirok bővebb figyelemre

s így jelsz tud e téren uttörő tudósítónk írja san jelentem Hunfalvy Pál, Pál, Berecz A stb. s ezenkívül zőség.

Hajószitzi gorész növendelmi tengerész neztetett ki.

Mayländer telékos honvédelmi minster által a gyakorlatokká ne

A fiumei rándulási f. nek. A ki te egyesületi tag testedző sétár sárnap délutá talál társaság ben, a m. kir jón. Indulás: Ma délután 8 czélja. Ezenit tornabélyiség vetkező heti — E hírrel hogy — bizto szerint — a magyar műk versenyyel e szándékú k

Tombol fiumei Mariá jótékonycélt sárnap fog a zenekedvel erkélyzetén után fél négy

Időjárás dőjárás, me gyönyörkört változott, s e pekben meg löszintileg n szünni.

Kere

A fiume rny és á meil vasuti érkezett 68 37973. az 4.624.372 ill

Az ossz jözási váll 143.470 559,611 fr gusztoz 3 mérföld me volt, s e s időszakail tal megtegt mértföldde 32,233 ill

Osztre kereskede egy yokol hogy Japá cialis vas ra a szük ből szánd kohamai Lloyd ot anyag sz ba is boc 125 angc lyatst h suti anya millió do Ausztriál trák-mag varri is kerülne tés gyan piaza és

Gab

s így jeles tudósunk méltán tekinthető a téren uttörőnek. A fölolvásáson mint tudósaink írja tudósaink közül számosan jelent meg. Így a többi között, Hunfalvy Pál, Hunfalvy János, Királyi Pál, Berecz Antal, Dr. Havassy Rezső, stb. s ezenkívül szépszámu és előkelő közönség.

Hajószízi kinevezés. Matisz J. tengorosz növendék, hosszútávú kereskedelmi tengerészeti hajóshadnagygyá neveztetett ki.

Mayländer Mihály végzett jogász s tartalékos honvédbadnagy az igazságügyi m. kir. miniszter által a fumei kir. törvényszékhez joggyakornokká neveztetett ki.

A fumei tornaegylet vasárnap kirándulása f. hó 4-én ismét megkezdődnek. A ki tehát szabad délutánját az egyesületi tagok társaságában, kellemes testedző sétára akarja felhasználni: vasárnap délutánokon, 2 óra előtt mindig talál társaságot a tornaegylet helyiségében, a m. kir. áll. főgimnázium földszintjén. Indulás: délután pont 2 órakor. — Ma délután S. Cosmohoz a kirándulás célja. Ezentúl pedig minden héten a tornahelyiség fekete tábláján lesz a következő heti kirándulás iránya tudatva. — E hírrel kapcsolatban közölhetjük, hogy — biztos forrásból vett értesülésünk szerint — a tornaegylet jövő hó 8-ára magyar műkedvelők előadásával és hangversennyel egybekötött táncmulatságot szándéklk rendezni.

Tombló Mária árvaház javára. A fumei Mária árvaház javára tervezett jótékony célú tombola e hó 18-án vasárnap fog megtartani. — A kisorsolás a zenekedvelők egyesületi helyiségének erkélyzetén fog a szokott módon délután fél négy órakor megtörénni.

Időjárásunk. A gyönyörű tavaszi időjárás, melyhen majd két héten át gyönyörködtünk, e hét derekán borúsra változott, sőt halottak napján apró cseppekben megindult az őszi eső mely valószínűleg nem egyhamar fog ismét megszűnni.

Kereskedelmi hírek.

A fumei államasvasuti állomás személy és áruforgalma 1887-ben. A fumei vasuti állomásra az 1887-ik évben érkezett összesen 48.462 utas, elindult 37.973. az érkezett árú mennyisége 4.624.372 m. mázsa, 1.099.667 m. mázsa.

Az osztrák-magyar Lloyd gőzhajózási vállalatának 1. é. augusztusban 143.470 megtett utamértőld mellett 559,611 frt., — f. é. január 1-étől augusztus 31-éig 1.155.079 megtett utamértőld mellett 4.619,002 frt. bevétele volt, s e szerint az előző év megfelelő időszakaihoz képest a vállalat hajói által megtett ut 7,125 illetőleg 17,099 mértőlddel, az üzleti bevétel pedig 32,233 illetőleg 2,461 frttal emelkedett.

Osztrák sinek Japán számára. A kereskedelmi ministerium rendeleti lapja egy yokohamai jelentésből arról értesül, hogy Japánban jelenleg egy új provinciai vasut tervezetik, melynek számára a szükséges sín és vasanyag Ausztriából szándékolatlik beszereztetni. A yokohamai alkormányzó az osztrák-magyar Lloyd ottani ügynökével a szükséges anyag szállítása iránt már tárgyalásokba is bocsátkozott. Az építendő vasut 125 angol mértőld hosszú lesz s a pályatest helyreállításának költségei 3,8 millió dollárral vannak előirányozva. Az Ausztriában beszerezendő anyag az osztrák-magyar Lloyd számára kiviteli fuvarra is válhatnék, ha Retz urnak sikerülne a Kungar tartomány által fizetés gyanánt szállítandó rizst az osztrák piacra és Fiuméba hozni.

Gabnaszállítás a m. kir. államva-

sutakon. Szeptemberhavában az államvasutak 16.673 kocsiakomány gabnát szállítottak rendeltetésük helyére, úgy hogy az elszállítás képest több mint 2.000 kocsiival emelkedett. Külföldre 1887 augusztus—szeptemberében 3,115 kocsi gabona szállított a magyar államvasutak állomásairól, a folyó év augusztus—szeptember havában 3.536 kocsi, az idén tehát 400 kocsiival több.

A Panama csatorna. A fáradhatlan Lesseps a suez csatorna építője és a panamai építésének vállalkozója, az ősz Lesseps legidősb fiával körutra indult Franciaországban, hogy a panamai csatorna-vállalat sorjegyének kibocsátása érdekében propagandát csináljon. E körút eredményéről most a párisi tőzsdélap következőket írja: „Ugy tudjuk, hogy a fáradhatlan két Lesseps, Franciaország déli és északi, később nyugati és utójára keleti részébe tett utazásai szerfeleti kielégítő eredményre vezettek, a mennyiben eddig 90 millió frankot képviselő több mint 300,000 db. sorjegy-kötvény tekinthető legújabb időben jegyzetteknek.

A m. kir. állami vasutak bevétele. A m. kir. állami vasutak a f. évi október hó 21-től október hó 27-ig 138.671 utas, 178.984 tonna áru szállítása után 842.965 frttal vettek be. Az összes bevétel a f. évi január hó 1-től október hó 27-ig 30.187.757 frt, vagyis 2.534.689 frttal több, mint az előző év megfelelő időszakában.

Az áruszállítás nemzetközi szabályozása. Köztudomású, hogy az 1870-iki háború következtében a vasuti szállítás sok pörre adott alkalmat, melyek a tör. évszéküket nagy zavarba hozták, mivel az áruszállításról ninesenek nemzetközi törvények. Némely törvényeszek azt mondták ki, hogy a feladó állomás országának törvényei érvényesek az egész utra nézve; mások a rendeltetési hely országának törvényeit, ismét mások pedig azon ország törvényeit vették mérvadóknak, a melyben a baleset történt vagy az áru elveszett, megromlott. E bajon segített, két svájci ügyvéd 1875-ben azzal a kéréssel fordult a svájci kormányhoz, hívna össze nemzetközi értekezletet az áruszállítás nemzetközi elveinek megállapítása céljából. A svájci szövetség tanácsa hlyt adott a felhívásnak és 1878 május 13-án Franciaország, Belgium, Olaszország, Hollandia, Oroszország, Svájc és Luxemburg képviselői Bernben értekezletre gyűltek össze és nemzetközi egyezményt dolgoztak ki, melyet a nevezett államok lényegesen módosítottak. Újabb értekezlet gyűlt össze 1881 szeptember 21-én, de ennek a munkálattal sem találták a kormányok kielégítőnek. A harmadik értekezlet 1886 június 5-én gyűlt össze és ekkor megállapított hogy az egyezmény szeptember 12-én fog aláírni. A német kormány azonban halasztást kért, hogy a német vasutakkal a részleteket megállapítsa; de remélhető, hogy a jövő évben az ügy rendezve lesz. A belga kormány a nemzetközi egyezmény aláírását várja be és ahhoz képest fogja szövegeznii az áruszállításra vonatkozó törvényjavaslatot, mely már tíz évvel ezelőtt nyújtott be a kamarához.

A korinthusi csatornáról jelentik, hogy az időjárás nagyon kedvezett a munkáknak; a lefolyt három hó alatt (július, augusztus és szeptember) csak háromszor esett az eső és a betegek a munkásoknak alig egy százalékát képezték. A legutóbbi két hónap alatt 325.000 köbméter földmunkát végeztek. Az aegionai földrögés e munkáknak nem ártott.

CSARNOK.

Újabb adatok Magyar László életrajzához.

Írta: Dr. Thüring Gusztáv.

VI.

Ha nem is valósíthatta meg Magyar szándokát, hogy a Kubango folyót, melyet inuen Tioge vagy Tiudsének neveznek, a Nyámi tóig kövesse, úgy Libebéből mégis te-

hetett egy nagyobb kirándulást, mely őt Dél Afrika belsejébe jóval tovább vezette, mint róla tudomásunk volt. Magyarának ugyanis Libebében tartózkodása alatt értésére esett, hogy Livingstone Dávid Linyántiban tartózkodik; hogy vele találkozhassék, „az említett utazót a Zsenzse kaffer országokban fölkeresendő több napijáró kirándulást tett, de Sikeretuba érkezvén, már nem találta ott“. E fontos adatot Magyar, Hunfalvy Jánoshoz intézett, Bihében 1856, aug. 20-án kelt levelében közölte; Zsenzse-ország mint Camerom munkájából tudjuk nem más, mint Linyánti vidéke, melynek fővárosában, Linyántiban, azon időben Szekeletu főnök uralkodott, s így kétségtelen, hogy Magyar László Linyántiig hatolt előre, — oly tény melyről egészen 1884-ig amidőn ezt az Utazások könyvtárának III. kötetében először kimutattam, tudomásunk nem volt.

Magyarának ez a jegyzete azért is igen becses, mert segélyével képesek vagyunk meghatározni az időpontot, melyben Magyar Libebében és Linyántiban járt. Tudjuk hogy Livingstone 1853. május 23-án érkezett Linyántiba, de egy héttel reá lábba esett s egy hónapig volt kénytelen ott vesztegelni; Livingstone tehát 1853. június második felében vagy vége felé hagyta el Linyántit, s így Magyar csak e hónapban, azaz június elején érkezhetett oda. Mithogy Magyar vasútan csak azon célból rándult Linyántiba, hogy ott Livingstone-al találkozzék, feltehető, hogy terve meghiúsultával azonnal visszatért Libebébe s így neki oda július elejen okvetetlenül meg kellett érkeznie. Minden jel arra mutat, hogy ő innen is azonnal utnak indult.

Magyar Libebéből szárazföldi uton tért vissza Onkongáriba: utjának vonala, mely egészben véve keletnyugati irányt követett a Kubango vagy Okovangó folyótól délre maradt. A népes Kongári vidéket jobbra hagyva 12 napi utazással a Donga vagy Ondonga tartományt érte el. 1853. október havában ismét Kanyamában volt aztán a Kunéne folyóhoz sietett melynek egy részét a mosszamédeszi portugál kormányzó felszólítására megvizsgálta; kétségtelen azonban, hogy Magyar nem sok időt fordított a Kunéne kikutatására, mert Humbe tartományon keresztül utazva, 1853. decz. végén már Eupatában, Ohila országban találjuk őt, ahonnan decz. 25-iki kelettel 3 levelet küldött Magyarországra. Miután súlyos szemnyavalyját kiheverte, Ohilából ismét dél felé rándult Gambosba, hol Cabral de Mello helytartó őt a legszivesebb fogadtatásban részesítette. Itt kelt fönebb közölt jelentése 1854. márczius 21-én. Gambosból — úgy látzuk — ismét visszatért Ohilába s onnan egyenesen Bihé felé indult. Magyarak ekkor már csak kevés kísérője volt, így történt hogy útközben Luszeke tar-

tomány lakatlan erdeiben rablócsapat megámadta, de Magyar a megtámadókat csakhamar elkergette. Libszekéből Magyar, átkelve a Kunéne folyón, KÉK irányban elérte a Kubango folyót, meglátogatta annak dsámbai vízeseit s hosszabb időt töltve Kakingiben, 1854 derekán Bihébe érkezett vissza. Második nagy utazása ezzel véget ért.

Möcs Zsigmond felelős szerkesztő

Eladó zongora!

Egy kitünően hangolt zongora

átköltözés miatt

a legjuttányosabb áron eladó. Bővebb értesítés

az lapnak kiadóhivatalánál nyerhető.

Hirdetmény.

Van szerencsénk hivatalos tiszfelettel értesíteni, hogy a magyar királyi államvasutak forgalmi főnöksége eddigi iroda helyiségeiből 1888 év vktóber hó 13 -ával a nagyméltósú pénzügyminiszterium által a Corsón emelt 512 szám alatti palotaI emeletébe költözködtött át.

Fiume 1888 október hó 14-én.

A forgalmi főnök:

MARSIK

felügyelő.

Kiadó lakás

azonnal kiadandó

közel a tengerparthoz

I emelet

5 utczaI szoba

Bővebb értesítés a

„FIUME“ kiadóhivatalában.

A lakás megtekinthető 12-től 1-ig.

Kornitzer G.
Első és legnagyobb fumei üveg és porcellanárú raktára vendéglői és magánhasználatra.
Lámpák, tükrök, majolika, kristaly és üvegdisz múráruk hazai és külföld gyárakból arany keretek, petroleumfőzőgépek.
! a legjuttányosabb áron!
Fiume — Corso.

A

„VENDÉGLŐSÖK LAPJA“

mely a hazai szállodások, vendéglősök, kávéosk és pinczerek 16 szakbeli intézetének **hivatalos közlönye**, új évtől fogva ötödik évfolyamába lépett.

Előfizetési ára: egész ávre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 50 kr. Az előfizetési pénzek **Ihász György** szerkesztő és kiadó nevére, Budapest, VIII., Népszínház-utca 16. sz. a. küldendők.

FAIRBANKS-MERLEGEK

Az egész világon a legtekélyesebb-neke ismerte mérleg-szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tolsúlylyal vannak ellátva.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésüknél fova az összes világkiállításokon első díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tizedes mérlegek árainál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és vasutrára való feladás költségei befoglaltnak. Gazdasági szeker- és zsák-mérlegeink valamint márhalmérlegeink a legkedveltebb mérleg-szerkezetek. Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Cim: Osztr.-magy. Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára Jhon Block vezérigazgató.

BUDAPEST, Andrassy-ut 23.

Arjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda: Gyar: Ujpest — K.-Meyyer.

„ADRIA“

Magyar tengeri hajó- zasi részvénytársaság,

1888. Október havában az alant felsorolt első osztályú gőzhajók (vagy más póthajók) fognak Fiume nyugot-európai és amerikai kikötők között közlekedni, ha csak rossz időjárás vagy e före nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznak:

		1888 november	
		Gőzös	
Antwerpen, Newcastle	Trieszt, Fiuméba	» Zichy »	1—10
Leith, Newcastle	»	» Szápary »	1—10
Rio de Janeiro, Santos	»	» Tisza »	1—10
Rouen, Cardiff	»	» Széchenyi »	5—15
Hull, Newcastle	»	» Lepanto »	5—15
London	»	» Durham »	5—15
Bordeaux, Swansea	»	» Adria »	10—20
Roenn	»	» Jókai »	15—25
Glasgow	»	» Matkovics »	15—25
London	»	» Envoy »	15—25
Liverpool	»	» Tarifa (Cunard Line) »	15—25
Liverpool	»	» Malta (Cunard Line) »	20—30
Fiume	Glasgow	» Lynton »	25/X—5/XI
»	London	» Zaire »	1—10
»	Hull, Newcastle	» Bassano »	1—10
»	Glasgow	» Stefania »	5—15
»	Hull, Newcastle	» Rosario »	5—15
»	Liverpool	» Aleppo (Cunard Line) »	10—20
»	Bordeaux	» Tibor »	10—20
»	Rouen	» B. Kemény »	10—20
»	Leith	» Drachelfels »	10—20
»	New-York	» Australia (Anchor Line) »	10—20
»	Liverpool	» Saragossa (Cunard Line) »	15—25
»	Rotterdam	» Winstead »	15—25
»	London	» California (Anchor-Line) »	15—25
»	New-York	» Szápary »	20—30
»	Glasgow	» Adria »	25 XI—5/XII
»	Grimisby	» Zichy »	28 XI—8 XII
»	Barcelona, Rouen		
»	Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro Santos		

Fiume, 1888. Szeptember hóban

Kiadótulajdonos: MÖCS M.

Stenberg Armin hangszergyáros, Budapesten, kerepesi ut 36.

(a Rökus-kórházzal szemben.)

Mindenemű hangszerek, harmonika és harmonium gyára és legnagyobb választéku rak-tára. Valódi olasz és belföldi hárok. — A legújabb, feltű-nést keltő **mechanikai szalon-hangszerek**, mint Ariston, Herophon, Orpheus, Sim-phonion, Phönix foraktára.

Legújabb!!! Harmonika-fuvola 12 billentyűvel, kel-lemes hangokkal, mely azonnal megtanulható és játszha-tó. — Igen kedves mulató-egység bár ki részére. Ára 2 frt. Hangszerek javítása ju-nánosan teljesítetik. — Ös-tenesen külön árjegyzék kérendő-nyesen küldetik.

Ujpest főutca 75.

ELSŐ MAYAR

Atherikus olajok essen-ciák és couleürök

stb. különlegességek gőzerőre berendezettgyára.

Dietrich és Fischer

Ujpest, főutca 75.

felajánlják különlegességeiket, illó-olajok, conlenörökben és kitiünő

RUM

ESSENCZIÁKBAN

különhatlan kitiünő minőségben, leg-olcsóbb árakon.

E jeles készítmények minőségben kiáll-ják a versenyt a külföldi barmely hason-nevű készítményeivel.

Igen fontos regabérők, rum-likor és pa-linka gyártóknak.

Arjegyzékkel bermentve.

Kiadó

Egy csinos hónapos szoba a II emeleten, külön bejárattal kilátással a tengerre.

Funck A.

fényképészeti műtermé-ben mellképek, kabinet-alakok, csoportfölvételek stb. a legpontosabban eszközöltetnek.

Műterem: **Adamichtér.**

Valódi szmirnai szőnyegek

gazdag keleti szi-nezéssel a legdú-sabb választék-ban és fölötte ol-csó árakon, kap-hatók

Macchioro

üzletében **FIUME-CORSO.**

Chabada Testvérek

GVÁR: **BUDAPESTEN** RAKTÁR: IV. Szevitator 8. VII. Dolány ut- cza 32. szám.

Telefonösszeköttetés.

Van szerencsénk tisztelt vevőinkkel tudatni, miszerint ujon-nan berendezett műszaki osztályunkban mindennemű posta, gönyölő rahaszokon és bőrdőn álványokon kívül.

Mintapalaczkok fotokja

gyártását a legtekélyesebb gépezetekkel gőzerőre rendéztük be. Ennélfogva minden más külföldi gyártmányt tiszta ki-vitelében felülmulja és legmelegebben ajánljuk bor, cognac és különféle olaj minták szállítására.

Kivánatra szolgálunk érjegyzékkel egy összes ládaink-ról valamint mintapalaczk-fatokokról is.

Megrendelések közvetlenül gyárunkba VI. Dány utca 32. intézendők.

BATTARA PÉTER kő- és könyomdája.

VII. év
Szerkesztő
Redakcióna
Előzetési
Egy évre
Félévre
Negyedévre
2 hóra
Külföldre 1 év

18 nove

A ten
A bizt
főalapju az
nak. A ten
ra vonatko
nek előfelt
zése s e m
képzeltető
tül azon é
mely a k
tengerek k
bonyolított
denkivitel
kítve, ak
lés folytán
mány bárn
dése, a le
és a legfe
tés nem k
veszélyeket
kázatot el
denki mag
jót tenger
ez ciemre
senki sem
a melyek
képviselne
felüket az
gővé tenni
a biztosít
ján ezen
zat alapjá
nak. A te
régibb ág
ban, és p
annak kén
oly időben

A „I
A F
Már gy
csodaépítme
vállalkozás
e cziétalan
nyomokat
kolat lesze
tek minden
köszönhető
leszedése fo
tu pyramisi
nek kedve,
lég erős lá
segélyével
latt sikerül
Nilus völgy
Lybiai sva
kimondhat
ket. Nem t
melyet lefe
történelem